

До: Столичен общински съвет

От: Ивайло Попов,

гр. София,

Становище относно Доклад с рег. № СОА19-ВК66-9615/27.11.2019 г. относно проект Наредба за изменение и допълнение на Наредба за определяне на размера на местните данъци на Столичен общински съвет на кмета на СО г-жа Й. Фандъкова

Уважаеми Госпожи и Господа общински съветници,

Изработването на проекти за нормативни административни актове е процедура при която се спазват определени от Административно процесуалният кодекси и Закона за нормативните актове принципи.

Член 26 от ЗНА изисква изработването на проект на нормативен акт да се извършва при зачитане на принципите на необходимост, обоснованост, предвидимост, откритост, съгласуваност, субсидиарност, пропорционалност и стабилност.

Член 6 от АПК изисква административните органи да упражняват правомощията си по разумен начин, **добросъвестно и справедливо**. Административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси **в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава**. Когато от две или повече законосъобразни възможности органът е длъжен да избере тази възможност, която е осъществима най-икономично и е най-благоприятна за държавата и обществото. Административните органи **трябва да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел**.

Принципа за обоснованост предполага проектите за промяна на нормативен акт да са предшествани от последващата оценка на въздействието на предходните изменения на акта за да може да се направи информирано и обосновано предложение за новите. За съжаление измененията в местните данъците за 2020 г. на жителите на столицата са извършени без анализ на резултатите от измененията на същите данъци през 2019 г.

В доклада на кмета на СО е посочено, че *“с така направените предложения по отношение на данъка върху превозните средства ще бъде подкрепена политиката на Столична община за намаляване на количествата на вредни емисии, отделяни от автомобилите в околната среда, като в по-дългосрочен план, поставената цел е извеждането от употреба на по-старите автомобили и замяната им с по-нови“*. В оценката за съответствие е посочено, че целта на предложените изменения е да *“се запази тенденцията, свързана със създаване на стимули за намаляване на количествата на вредни емисии, отделяни от автомобилите в околната среда, като в по - дългосрочен план, поставената цел е - извеждането от употреба на по - старите автомобили и замяната им с по-нови.“*

Държа да подчертая, че данъкът върху МПС е данък върху притежанието, а не върху ползването. Само по себе си притежанието на МПС не замърсява въздуха в СО, както и ползването му извън града. Т.е. малко вероятно е чрез промяна на ставките на МПС да се окаже съществено въздействие върху вредните емисии. При всички положения въвеждането на платени и/или забранени зони в града за преминаване според типа и категоризацията на автомобила е далеч по-ефективната мярка за подобряване на КАВ. В този смисъл различните данъчни ставки могат да имат в най-добрия случай минимален ефект върху КАВ и оставям с впечатлението, че се цели симулиране на дейност и запълване на бюджета на СО, а не промяна на КАВ.

В оценката е посочено, че „Осигурените средства ще дадат възможност подпомагане на дейностите на общината в областта на екологията както и подобряване качеството на транспортната услуга и инфраструктура... Очаква се приходите от данък върху превозните средства за 2020г. да нараснат с 18 млн. лв. спрямо 2019г. .. Осигурените средства ще дадат възможност подпомагане на дейностите на общината в областта на екологията както и подобряване качеството на транспортната услуга и инфраструктура.“. Но липсва ясно определяне каква част от генерираните средства ще се използва за подобряване на КАВ, каква за транспортната инфраструктура и каква за други цели. Препоръката ми е това да бъде ясно определено.

Наредба за определяне на размера на местните данъци на Столичен общински съвет определя, че с данък върху превозните средства се облагат:

1. превозните средства, регистрирани за движение по пътната мрежа в Република България;
2. корабите, вписани в регистрите на българските пристанища;
3. въздухоплавателните средства, вписани в държавния регистър на Република България за гражданските въздухоплавателни средства.

С Наредбата се определят отделни ставки на данъка върху превозните средства за:

- Леки автомобили
- Ремаркета
- Мотопеди
- Мотоциклети
- Триколки
- Автобуси
- Седлови влекачи и влекачи за ремарке
- Специализирани строителни машини (бетоновози, бетон-помпи и други), автокранове, специализирани ремаркета за превоз на тежки или извънгабаритни товари и други специални автомобили, без тролейбусите
- Автокранове
- Трактори
- Други самоходни машини
- Моторни шейни и превозни средства от категория "L7e"
- Товарни автомобили с допустима максимална маса над 12 т.
- Плавателните средства
- Гражданските въздухоплавателни средства, в т.ч. самолети, вертолети, параплани, делтаплани, мотоделтаплани, свободни балони и планери.

Предложеното изменение на наредбата :

- Запазва или увеличава ставките за леки и товарни автомобили с максимална маса не повече от 3,5 т
- Премахва данъка върху специализирани ремаркета за превоз на тежки или извънгабаритни товари
- Намалява намалението на данъка за мотопеди и мотоциклети с мощност на двигателя до 74 kW включително, и съответстващи на екологична категория "Евро 4" и по-високи
- Намалява данъка за автобусите, товарните автомобили, с технически допустима максимална маса над 3,5т, влекачите за ремарке и седловите влекачи с двигатели, съответстващи на екологична категория "Евро 4" и по-високи.
- Увеличава минимално данъка на товарните автомобили, с технически допустима максимална маса над 3,5т до 12 тона

След като „с предложението по отношение на данъка върху превозните средства ще бъде подкрепена политиката на Столична община за намаляване на количествата на вредни емисии, отделяни от автомобилите в околната среда“ принципите за пропорционалност и справедливост изискват увеличаването на данъка върху различните видове превозни средства, отделящи вредни емисии да бъдат съобразен с количествата вредни емисии отделяни от тях. В този смисъл трябва да се отчете, че няма промени върху данъците на моторни превозни средства, които са замърсяващи не по-малко от тези чиито ставки са променени, всъщност най-често замърсяващи повече:

- Мотопеди и мотоциклети с мощност на двигателя над 74 kW;
- Мотопеди и мотоциклети с мощност на двигателя до 74 kW включително, съответстващи на екологичните категории под "Евро 3";
- Автобуси с двигатели, съответстващи на екологична категория по-ниска от "Евро III" ;
- влекачите за ремарке и седловите влекачи с двигатели , съответстващи на екологична категория по-ниска от "Евро III";
- специализирани строителни машини (бетоновози, бетон-помпи и други), автокранове, специализирани ремаркета за превоз на тежки или извънгабаритни товари и други специални автомобили, без тролейбусите;
- Автокранове;
- Трактори;
- Други самоходни машини;
- Самолети;
- леките автомобилите с мощност до 74 kW и леките автомобили с екологична категория „Евро 5“, „Евро 6“ или „EEV“.

Не е премахнат и съществуващия дисбаланс между данъците върху леките и лекотоварните до 3,5 т моторни превозни средства, и тези върху всички останали товарни и строителни МПС и самолети по отношение количествата отделяни от тях емисии в околната среда.

Независимо, че считам, че:

- е абсолютно неуместен подходът, по който чрез определяне размера на един имуществен данък в ЗМДТ се преследват неефективно цели по отношение опазване на околната среда;
- диапазоните определени със ЗМДТ стимулират тежко замърсяването на въздуха в градска среда,;

- диапазоните определени със ЗМДТ представляват форма на държавна помощ към транспортните и строителните фирми;
- е неприемлив подходът за увеличаване на данъците с цел покриване на разходи вследствие неефективно управление на градския транспорт;
- предложеното изменение на Наредба за определяне на размера на местните данъци на Столичен общински съвет, не се е опитала да коригира по най-добър недостатъците ЗМДТ;
- предложеното изменение на Наредба за определяне на размера на местните данъци на Столичен общински съвет, няма да доведе до намаляване на замърсяването на въздуха в София;
- предложеното изменение на Наредба за определяне на размера на местните данъци на Столичен общински съвет продължава традицията за данъчни подаръци към близки до управлението стопански субекти;
- предложеното изменение на Наредба за определяне на размера на местните данъци на Столичен общински съвет нарушава принципите за пропорционалност и справедливост изисквани от всеки нормативен акт,

обръщам внимание на вносителя и общинските съветници в СОС, че съществува възможност за по-справедливо разпределение на данъчната тежест, от тази която се предлага, ако отчитаме приноса на отделните типове превозни средства към качеството на въздуха. Затова предлагам ставките да бъдат коригирани по следния начин:

1. Данъкът за автобуси се определя в зависимост от броя на местата за сядане:
 - до 22 места, вкл. мястото на водача: от предложените 63 лв. да стане 80 лв.
 - над 22 места, вкл. мястото на водача: от предложените 125 лв. да стане 185 лв.;
2. Данъкът за товарен автомобил с технически допустима максимална маса над 3,5 т, но не повече от 12 т, предложено да е 13 лева за всеки започнати 750 кг товароносимост., да се промени на 26 лв.;
3. Данъкът за специализирани строителни машини (бетоновози, бетон-помпи и други), автокранове, специализирани ремаркета за превоз на тежки или извънгабаритни товари и други специални автомобили, без тролейбусите, определен до момента в размер от 63 лв, и който предлагам да стане 230 лв.;
4. Данъкът за автокранове с товароподемност над 40 тона, специализирани ремаркета за превоз на тежки или извънгабаритни товари с товароподемност над 40 тона е в размер 125 лв.и предлагам да бъде коригиран на 250 лв.;
5. Предлагам данъкът за седлови влекач и влекач за ремарке в зависимост от допустимата максимална маса на състава от превозни средства, от броя на осите и вида на окачването на влекача, посочени в свидетелството за регистрация на влекача, да бъде променен, както следва:

Брой оси на седловия влекач/влекача за ремарке	Допустима максимална маса на състава от превозни средства, посочена в свидетелството за регистрация на влекача (в тона):	Данък (в лева)
--	--	----------------

			задвижваща ос/оси с	други системи за
	равна или повече от	по-малка от	пневматично или с окачване, прието за еквивалентно на пневматичното	окачване на задвижващата ос/оси
А) с две оси	-	18	От 10 на 20	От 35 на 70
	18	20	От 35 на 70	От 80 на 160
	20	22	От 80 на 160	От 184 на 368
	22	25	От 238 на 476	От 428 на 856
	25	26	От 428 на 856	От 750 на 1500
	26	28	От 428 на 920	От 750 на 1600
	28	29	От 414 на 828	От 499 на 998
	29	31	От 499 на 998	От 819 на 1638

6. Данък върху трактори е:

1. от 11 kW до 18 kW включително – от 6 на 15 лв.
2. над 18 kW до 37 kW включително – от 9 на 21 лв.
3. над 37 kW – от 13 на 30 лв.

7. Данъкът за товарни автомобили с допустима максимална маса над 12 т. в зависимост от допустимата максимална маса, броя на осите и вида на окачването, както следва:

Брой оси на моторното превозно средство	Допустима максимална маса		Данък (в лева)	
	равна или повече от	по-малка от	задвижваща ос/оси с пневматично или с окачване, прието за еквивалентно на пневматичното	други системи за окачване на задвижващата ос/оси
А) с две оси	12	13	От 38 на 76	От 76 на 152
	13	14	От 76 на 152	От 210 на 420
	14	15	От 210 на 420	От 296 на 592
	15	-	От 296 на 592	От 670 на 1340
Б) с три оси	15	17	От 76 на 152	От 133 на 266
	17	19	От 133 на 266	От 271 на 542

	19	21	От 271 на 542	От 353 на 706
	21	23	От 353 на 706	От 543 на 1086
	23	-	От 543 на 1086	От 844 на 1688
В) с четири оси	23	25	От 353 на 706	От 358 на 716
	25	27	От 358 на 716	От 558 на 1116
	27	29	От 558 на 1116	От 885 на 1170
	29	-	От 885 на 1170	От 1313 на 2626

Допълнително може да се преразгледат някои от досегашните смешни размери на имуществения данък върху превозните средства, като:

1. Данъкът за плавателните средства:

- за джетове - в размер на 100 лева за брой да се промени на 250 лева за брой;
- за скутери – да се промени от 2,70 на 6 лева за киловат;

2. Данъкът за гражданските въздухоплавателни средства, и по специално за самолети в експлоатация с валиден сертификат за летателна годност и за вертолети – да се промени от 20.00 на 35 лв. за всеки започнат тон максимално летателно тегло;

Всичко гореизложено ме убеждава, че предложеният на проект Наредба за изменение и допълнение на Наредба за определяне на размера на местните данъци на Столичен общински съвет, няма да постигне поставените цели и че е нужно наредбата да бъде дискутирана и мотивирано изменена след сериозни обсъждания на целите, които се преследват с нея.

С Уважение,

Ивайло Попов

27.12.2019 г.,

Гр. София